ఇంటర్వ్యూ

"చంద్రం"

మోక్షుడు నిద్ర లేచాడనటానికి చిహ్నంగా ఎలక్ట్రిక్ స్తంభాలపిచువాలుగా వేలమీద పడుకున్నాయి. తమలేచివా యింకా జవం లేవ లేనో కోసంతో తన చూపులను కొంచెం తీ నంగా ప్రసరింప చేశాడు. అవి ఎప్పటి కీర కొన్నన్న శీఘ్రంగా కిటికీ అద్దాల గుండా ప్రసరించి వేడుగా రావు ముఖాన్ని తాకాయి. రాత్రి కొంచెం అటు యిటూ కదిలి కళ్ళపొలలు మొన ఒక్క పుదుటునలేచి కూర్చున్నాడు. మామూలుగా అలాంటి యిండికొక అరగంట వేళు తల్పాన్ని వదలడు. ఈంగోజ పదిగంటల కల్లా రమ్మనమని హారేంద్ర నిన్న చెప్పిన విషయం జ్ఞప్తికి వచ్చింది. టైము ఎనిమిది అయింది. రావు కాలకృత్యాలు ముగించుకొని ముసాయి అయిట పడేసరికి తొమ్మిదిఅయింది.

బస్ క్యూ చూస్తే కొండవీటి చేంతాడంత వుంది. వచ్చిన బస్సు వచ్చినట్లే వెళ్ళున్నది. మనుష్యుల కోసం కాకుండా స్థావుల కోసం అనినట్లు ఆగి వెళ్ళున్నాయి. బస్సులన్నీ. మహా అయితే ఒకరిద్దర్ని ఎక్కించుకొంటున్నారు. కండక్టర్లు. తొమ్మిదిన్నర దాకా కాలనీ బస్సు లేదు. తొమ్మిది యిరవై పైన్నుల్లైను అందుకున్నాడే గాని పదిగంటల కల్లా పెరేను లైన్సు చేరుకోలేడు. అయిందు నిని పాలు తింటూలు వద్ద తర్వాత ఒక టాక్సీ దొరికింది. అందేరీ స్టేషన్‌లో దిగి ఆదరాబాదరగాఅవాన్ని తోసుకుంటూ వెళ్ళి ఎలాగోలా ఫస్టు క్లాసు కంపార్టుమెంటులో యిరుక్కున్నాడు రావు.

ఆఫీసు టైమింగ్సులో పూపిరి పీల్చుకోసు పీలుండదు. రావుకు కూర్చోన్న. సీటు శాంతా కృతిలో దొరికింది అదృష్టమే మరి ఒకోసారి వెనకన లైన్సులో దొరుకుతుంది. బొంబాయి జీవితం అంటేనే ఒక మరి జీవితం. యిరి ఘట్టక్లాసు కాబట్టి లెంచికిముగ్గు రేకూర్చోన్నను పీలవుతుంది. ఇంకోసీటు ఆడగడానికిల మాటు ఆయిన ఏమయినా అనుకుంటాడని ఈ మాటాయిన ఎటికపీ పీలవుతాడు. తర్వాతక్లాసు వద్దతే వేరు.

ఆఫీగాశ రావు ధర్మక్లాసులో ప్రయాణం చేశాడంటే అది పరువు తక్కువవుతుంది. చేసేది కవిసను వ్యాపారం. వెలకు రెండు మూడువేలకు తక్కువలేని సంపాదన. పెద్ద పెద్ద కంపెనీలతో వ్యవహారం. తను మెలోడీ పైనార్కిల్సులో కాబట్టి నిత్యం మాటు ధానా, మెడికల్ రిప్రెజెంటేటివులాగా ఒక్క విన్నపు అనూలుకేసు మోతతప్పదు. తంటాలు పడి కిటికీ దగ్గరకు చేరుకున్నాడు రావు వచ్చిన దుర్గంధాన్ని బట్టి బాంద్రా వచ్చిందని తేలింది. అంటే యింకా అరగంట ప్రయాణము వుంది ఇది ఎలక్ట్రికల్ లైన్సు కాబట్టి సరిపోతున్నది, ఏ కుక్ కుక్ బండి అయితే తనగతి శ్రీమద్రమారమణ గోవిందోహరి.

మాటుకేసు తెరిచి ఇంగ్లీషు పేపరు చూడగానే ఈ రోజు తానవలసిన పేపరు కూడలేదని జ్ఞానకం వచ్చింది రావుకు. ముఖ్యమైన వార్త లన్నీ ఒకసారి పైకి క్రిందికి చదివేశాడు రావు. తన పేపరు అందరూచదువుతుగోగా (ఆడిగేలెండి) తనకు మిగిలింది కవరు పేజీ మాత్రమే. ఇండులో మాత్రం క్లాసు భేదం పాటించరు. ఈ పత్రికలో మొదటి పేజీ మనపోయించి మిగతా మూడు పైపుల ప్రకటనలే వుంటాయి. మొదటి పేజీ ఎప్పుడొస్తుందో చదువుతాడు. రావుకు చెడ్డకోపం వచ్చింది. అవళంగా రెండవపేజీ త్రిప్పి ప్రకటనలన్నీ ఆ మండే అం దాకా వద వటం మొదలు పెట్టాడు. ఆశ్చర్యం! రావు ముఖం మీద ఒక రకమైన ఉత్సుకత కనుపిస్తున్నది. చిరునవ్వు కూడా వెలిసింది. ప్రకటనల్లో కూడ అంతంతంటరెన్సు వుట్టిం దేవి ఏమి టబ్బా!

"అందమైన, ఆకర్షణీయమైన యువతి పైపిన్నుగా పనిచేయుటకు కావలెను అనుభవంతో పనిలేదు"—అందముంటే అనుభవ మక్కరలేదట.

"యువకుడైన, మరుకైన ఆఫీసరుకు కాశ్మీరు టూరులో సహాయం చేయుటకు, అందమైన ఆకర్షణీయమైన లేడీ సెక్రెటరీ కావలయును. జీతం నెలకు ఆరువందలు. అర్హులు వేరే. ఉద్యోగం కేవలం టూరుకు కరిమితం—దీని భావమేమి తిరుమలేశ!

"అనుభవమున్న పైపిన్ను క్లర్కులు కావలెను. ఆడ మగ ఎవరైనా పరవాలేదు. లేడీసుకు ప్రిపరెన్సు. మీమీ సర్టిఫికేట్లతో సాయంత్రం ఏడు, ఎనిమిది మధ్య ఈ క్రింది అడ్రసుకు రావలసినది"— ఎందుకో?

తల్లిదండ్రులు ఆస్థులిచ్చి కుర్రకారుకు పెత్తనమిచ్చి వ్యాపారం చేయుమంటే తమ ప్రాధాన్యతకి తమ డబ్బుకు ఎదుటివారి బలహీన తను ఆధారంగా చేసుకొని వారిలోని ఆశక్తతను రెచ్చగొట్టి వారిచే తమ కన్నదద్దమైన వాంచ లను సిద్ధింప చేసుకొంటున్నారని పిస్తుంది. ఏమిటీ ప్రకటనల ఉద్దేశ్యం. ఈ వలయంలో యువకుల్ని బాధ పడ్డున్న సామాన్యకుటుంబీకులు ఎందరో. పైకి నిరుద్యోగ సమస్యను నిర్మూలిస్తున్నట్లు, ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తున్నట్లు. లోగుట్టు పెరుమాళ్ళు కెరుక. అయినా అందరూ అలా అని ఎలా చెప్పగలం.

అన్నట్లు ఈ రోజు హారేంద్ర పిలిచిందని అందుకే గదూ! ఏమో పైపిన్ను పోస్టులకు యింటర్వ్యూలట. తను కూడా వుండాలట....

వెరేను లైన్సులిగి టాక్సీ ఎక్కికూర్చున్నాడు రావు. జనరేలజారుకు పోవాలంటే వెట్రో మీదుగా వెళ్ళాలి. వెట్రో సినిమా దగ్గర ట్రాఫిక్ జామ్. పదిదాటి పోయి పడుతుంది.

ఉదర పోషణకై డిగ్రీ చేత పట్టుకొని బొంబాయి చేరాడు రావు స్వతస్సిద్ధమైన ఒక్క పెద్దకంపెనీలో సేల్సు ఆఫీసరుగా, వ్యాపార పద్ధతి మధ్య పలుకుబడి సంపాదించి, బాసిన జీవితానికి నస్థిని చెప్పి కవిసను వ్యాపారంలో దిగాడు. రావు తన వాక్చాతురి చేత, తెలివి తేటలతో, ప్రభుత్వసంస్థలలోపలుకుబడివల్ల వ్యాపారస్థుల తలలో నాలుక అయినాడంటే అతిశయోక్తి లేదు. అందరిలో హారేంద్రకుమార్ జావీరీతో సంబంధం, స్నేహం తన అదృష్టమనుకుంటాడు రావు. రావు తెలివితేటలచేత, పలుకుబడివల్ల తనకు ఆర్డర్లు పెరిగాయని హారేంద్ర నమ్మకం. ఈ కారణం చేతనే హారేంద్ర తండ్రి మనుక్‌లాల్ అయినప్పటికీ కాకం. చిత్రమైన దీనను నాగరికి సహాయం. ఉద్యోగాలు లేక అలమటించేవారు కొందరు. కొందరిని పుట్టుపెట్టడానికి ఉద్యోగం చేస్తున్నట్లు నటించేవారు కొందరు. ఆ ఉద్యోగం కోసం తమ బలహీనతో లేక ఆర్థిక స్థితితో కారణంగా తమ సర్వస్వం ఒట్టి అది ఒక వ్యాపారంగా మార్చుకొనడానికి సిద్ధపడేవారు కొందరు. కాని, వీటన్నింటికి కారణం ప్రత్యేకంగా ఈ వ్యాపారము లనేది నిత్యదూరం కనేమో. అందరికీ ఒకే త్రాసున కట్టలేము. ఏది ధర్మమా ఎందరో అమాయకపు యువతులు ఈ సవ నాగరికత పేరిట బలి అవుతున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. ... ఆలోచిస్తూ వుంటే సమాజ వ్యక్తి ఎంత హీనంగా దిగజారుతున్నదో ఆవ గమనం అవుతుంది. దీనికి సాక్ష్యం ఎక్కడో.

"గుడ్ మార్నింగ్ సార్!"

"థీసీస్ ! మీ పేరు ?" అడిగాడు హారేంద్ర.

చక్కని రూపం, పొందికైన అవయవ నిర్మాణం, లెల్లని శరీర ఛాయ, బారు జడ, సోగ కన్నులు, విశాలమైన నుదురు, చూపుడు అనుంయిన్నట్టే ఆకర్షించేరూపం అనుకున్నాడు రావు. కాని,ఆకళ్లలోని ధైర్యం చూస్తేచాలా దీనకులుటుంబం నుండి వచ్చింది అనిపిస్తుంది. పోషణ వుంటే అందంలో లతేదేవిని మించుతుం దనిపిస్తుంది.

"లక్ష్మీబాల ! —కోకిల స్వరం.రూపానికి అందరాంచేచ్చే విషయం. ముగ్ధుడ్డై అవిడ వేపే చూస్తున్నాడు రావు.

"మీరు ఎంతవరకూ చదివారు ? మీ కెన్ని సర్టిఫికేట్లు ? మా ! పకటనలోని అంశాలన్నీ చూశారా ? యింతవరకు అడగను అవకాశంరావి హారేంద్ర గబగబా అడిగేశాడు.

"నేను ఆంధ్ర వన్ ఎస్ సి ప్యాసయ్యాను. కెన్ను రాదు మీరి చాలా పెద్ద కుటుంబం మాదాన్న ఈ మధ్యనే కారు ప్రమాదంలో కనిపోయాడు అమ్మ, తమ్ముళ్ళు, చెల్లెళ్ళూ అతా ఆంధలో ఉన్నారు. మా అన్నయ్య యింక్కడ ఒక ! పై వేటు కంపెనీలో మెకానిక్‌గా చేరాడు. మేమా మా అన్నయ్యకు చేరోడుగా వుందామని వచ్చాను. — పిళ్ళ నిండిన కళ్లను చూచి రావు మనస్సు కలుక్కుమంది.

"పారి మేడమ్ !మాకు కెన్ పిస్టే కావాలి చేత చెప్పి ఏమీ లేదు" అన్నాడు యింతకు ముందు మిస్ రోజీని క్లెరికల్ వర్కుకూడా తెలుసా అన్న హారేంద్ర

"అలా అనకండిసార్ ! మీరు ఏ పనిచెప్పినా చేస్తుకుంటాను. ఇంతవరకూ నాకు ఏ పని దొరకలేదు.మీకుతోచినంత జీతం యివ్వండి. ఒక బీద కుటుంబానికి సహాయం చేశామనుకో వలసినా ఈ వుద్యోగం యివ్వండి —" జాలిగా ప్రాధేయపూర్వకంగా అడిగింది మిస్ బాల.

"పారి మిస్ ! ప్రస్తుతం పోస్టు ఖాళీ ఏమీ లేదు. మీ అడ్రసు యిచ్చి వెళ్లండి ఎవరిదగ్గ రయినావాళ్ళకు ఉంటే చేరే వ్యక్తుల్ని పరుస్తాను. " —

అవిడ యిచ్చిన అడ్రసు అందుకున్నాడు హారేంద్ర. ఆఫీసులో ఉంటుందని తెలిసీ బాధగా కదిలింది లక్ష్మీబాల.

"హారేన్ ! ఆ అమ్మాయి కెమ్మదిమ్మ రాలిగా కనిపిస్తుంది. పాపం చిక్కుల్లో పున్నట్టుంది. పాపి రెండు మూడు నెలలు పని యివ్వరాదు. ఈలోగా ఆవిడ ఎక్కడో వెతుక్కుంటుంది"

"ఏమోయ్ ! అవిడ బాధల్నిచూసి కరిగి పోయావా ? లేక అందాన్ని చూసి మురిసిపోయావా ? ఇవన్నీ కట్టుకథలోయ్ ఈ మా ! తానికి కరిగిపోతే మళ్లీ మనకు మనసు కావాలంటే ఎలా ? అయినా నీకు యింత జాలియుండే వున్నదని తెలియదే! హోహో మీరు మ! రాసీ కదూ ...—" వగలబడి నవ్వుతూరావు పీరియస్ ముఖం చూచి టక్కున ఆగిపోయాడు హారేంద్ర.

"దట్సాల్ రైట్ ! నీదీ ఆ ఆడదు కాగితం యిలా యివ్వు.

ఆశ్చర్యంగా రావుపంకటక వద్యాయంచూచి ఆ! డను చేతిలో పెట్టాడు హారేంద్ర

హారేంద్రకు గుడ్‌బై చెప్పి బయట పడ్డాడు రావు ఆది మధ్యాహ్నం లంచ్‌కెళ్లు బ్లూ గ్రిల్ లో భోజనం ముగించుకుని టాక్సీ ఎక్కాడు రావు యింటికిపోను మనస్కరించక ఈరోజ్ నై వు మళ్లించాడు టాక్సీని "బ్లాప్లాటు బ్లాక్ కోల్డ్" ఆడ తోంది. హౌస్ ఫుల్ బోర్డు బయట పెట్టివుంది కాలేజీకు గుడ్‌బై చెప్పి గరల్సు , పెండ్సులో, బాయి , పెండ్సులో సినిమాకు వచ్చిన భావిభారత నవనాగరిక సమాజపు ! పతిదినులు ఆ! ల్టామోడర్నుగా తయారాయి వచ్చారు ఇంకా బాయి ! పెండ్సు రాలేదని చిటపటలాడుతూ అమ్మిపోతారా అని"ఎ! క్సా గేజ్" అంటూ వాళ్లమధ్యనా తిరిగే కుర్రకారు,

"టిట్ బాస్టర్సు కమ్సు ఆల్వేస్ లేటు యూర్ ! బన్ హీ ఈజ్ దు స్వీటెస్ట్ బాస్టర్డ్" అని తన బాయి ! పెండ్సును పొగుడుకునే పొట్టి మ్మలా,

"ఎస్ మాన్ ! హీ యూజ్ టు లైవ్‌దటు" అని తన గర్లు, పెండ్సును పంబోదించే హెచ్చుళ్లు

"ఎక్సు టా ఫ్లీజ్" అని అందరిచుట్టూ పరి! భ్రమించే ఎవ్వి టా గాళ్లు.

విసుగు పుట్టింది రావుకు. వాచ్చిన్ను ఎక్కడికి పోయినా ఈ కాకిగోల తప్పదు. అప్పుడు జ్ఞానకంవచ్చింది ఆదివారం మధ్యాహ్నం అని. తిన్నగా యింటు చేరాడు రావు.

గుడ్డలు మార్చుకుని పడకమీద నడుం వాల్చాడు రావు. వివిధ భారతి ట్యూనుచేసి వచ్చిన పాట్టు తిరగేయసాగాడు. మనస్సులకంలో ఆ అమ్మాయి పీళ్లు విండిన కళ్లెల్లు కదులాడ సాగాయి. తనకూ ఒక ఆఫీసు వుంది. కరస్పాండెన్సంతా తనే చేసుకుంటాడు. తను ఎల్లప్పుడూ తిరుగుతూ ఉండేవుపనికి. అదీగాక, పెద్ద పెద్ద ఏజన్సీలతో పని. అందువల్ల ఇ పైస్టులను చేర్చుకుని వారికి పనిచెప్పి వారు చేసిదానిని కరెక్టుచేసే వోపిక, తీరిక రెండూ లేవు. అందుకే యింతవరకూ ఎవ్వరినీ నియమించ లేదు. ఆఫీసు మెంటైనికి తనూ, ప్యూను అబ్బుల్లాత్ మరెవ్వరూ లేరు. పోనీ యీ లక్ష్మీబాలకు వుద్యోగం యిస్తే ... నిజంగా హారేంద్ర అన్నట్లు అందాన్నుచూచి ఆకర్షింప బడటం లేదుకదా ! తెలుగుపిల్ల అని జాలిపడితే తప్పేముంది ? స్వంత ! పాంతాల మనుష్యులకు సహాయంచేస్తే తప్పా! ఎవ్వరికి మటుకు వారు తమ తమ మనుష్యులకు సహాయం చేసుకోవడం లేదా ?

నాన్సెన్స్. ఆ అమ్మాయి గురించి తన కెందు కింత ఆందోళన. పోనీ ఒక పంద, మాటయాభై వెలకిస్తే మా! తం తన కెంతసష్టం. తనకూ వెనకా ముందూ ఎవ్వరూ లేరు. తను తిన్నగా తం ఖర్చు భరించినలేగ ?

ఏదో నిశ్చయంచుకున్నట్టు లేచి కూర్చున్నాడు రావు. ఆఫీసు లిఫ్టరుకు పిలుపు పంపాడు. అది లక్ష్మీబాలకే అయిపోయింది. ఒక నెల గడిచింది. రోజులు మామూలుగా గడిచి పోతున్నాయి. లక్ష్మిని చూసినప్పుడల్లా అవిడ నిదుర అనుకున్నప్పుడల్లా రావు మనసు బాధతో మెలి తిరిగి పోయేది.

పంపుమీద ఎదురు తిరిగి పంపునికి ఎదురు నిలిచి, పూరుగాని పూరులో స్వతంత్రత ఉద్యోగం సంపాదించి కుటుంబానికి చేదోడు వాదోడుగా ఉన్న లక్ష్మి ధైర్యాన్ని మెచ్చుకోవాలి. ఇప్పటివరకు అన్ని విషయాల్లో కేరళయువతులే పెందలాడ చేస్తుంటే తెలుగు వారిలో ఒక లక్ష్మి బయలుదేరిందంటే గర్వించదగ్గ విషయమే.

ఆంధ్ర స్త్రీలు ఉన్నత విద్య నభ్యసించినా యిప్పటికి చాల శాతం అన్ని రంగాల్లో ముందుకు వస్తున్న ఇంకా చాల శాతం చదివిన చదువును పంటంటికే పరిమితం చేశారంటే వారు అలా చేయడానికి పని సంపం కారణమంటే పనిం ఎంత తలోమిలిచి ఉన్నదో తెలుస్తుంది.

"హాల్లో రావు ! హపు డూయు డూ !"

తన ఆలోచనకు అంతరాయం కలిగించిన వ్యక్తివైపు చూశాడు రావు.

"హాల్లో శంకర్ !" అంటూ లేచి ఆలింగనం చేసుకుని పలకరించాడు రావు

రావు, శంకరం ఇద్దరూ మిత్రులు సహాధ్యాయులు, ఒకే పూరివారు శంకరు శ్రీమంతుల బిడ్డ స్నేహితబాధులో లక్ష్మలు పెట్టబడి పెట్టిన పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్త అంతే గాక, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు, చేదోడు వాదోడుగా వుండే వ్యక్తి. మళ్లీ చాల సంవత్సరాల తర్వాత కలుసుకున్నారు మిత్రు లిద్దరూ.

కుశల ప్రశ్నలు, కాఫీ, ఫలహారాలు అన్నీ ముగిశాయి సిగరెట్లు ముట్టించి కబుర్లలోకి దిగారు మిత్రులిద్దరూ

"కాల్ ఫర్ యూ సర్ ! స్ప్రింగ్‌టోర్ తెంచి చెప్పింది లక్ష్మీ. శంకర్ వెనుదిరిగి చూచాడు శంకర్‌కుకూచి లక్ష్మి గబగబా నడిచి గబగబా ఫోన్లోకి వచ్చి కూలబడింది. శంకర్ ఏదో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోసాగాడు.

"ఇట్ గో శంకర్ ! కొంచెం అర్జెంటు పని వుంది ఆతర్వాత మనం గిలార్డ్‌కు అంటికి వెళ్దాం. పిల్లతో ఇలోపలోపిక్నికుకు వెళ్తాం.మిస్ లక్ష్మీ ! స్లీప్ టేక్ మెడిసిన్ యూ యస్" అంటూ రావు కోటు తగిలించుకున్నాడు శంకర్ అనుసరించక తప్పలేదు.

లక్ష్మీ కొంచెం రిలీఫ్ ఫీలయింది.

రిజర్వు చేసుకున్న కార్నర్‌లో కూర్చున్నారు మిత్రులిద్దరూ. మంద్రస్థాయిలో వెస్ట్రన్ మ్యూజిక్ మనసుకు ఆహ్లాదంగా ఉంది స్నాక్సు కుర్చలు అర్డరిచ్చాడు రావు. తెచ్చిన పైనాపిల్ పీస్‌చేస్తూ సిగరెట్లు ముట్టించారు మిత్రులు

"రావ్ మీ ఆఫీసులో పనిచేసే ఆ అమ్మాయి . అంటూ మొదలెట్టాడు శంకర్.

"ఎస్ ఆ అమ్మాయి పేరు లక్ష్మీబాల. మన తెలుగువిల్లే, విజయవాడ ఆ అమ్మాయి వూరు, పాపం పూర్‌గర్ల్ పెద్ద కుటుంబం. తండ్రి లేడు.అబ్బాయి డైవం కూడా ప్రతికూలించాడు ఆవిడ విధవరా పాపం, పైగా ఒక పసిబిడ్డ ఉందిట. అయినా అందర్నీ పదిలి పూరుకాని పూరులో ఉదర పోషణకై బయలు దేరింది. ఒక స్టేపితుడు రిఫ్యూజ్ చేస్తే నేను ఉద్యోగం యిచ్చాను పిదీపాపం లేదనుకుంటా బానికి సహాయ మనుకో ఎంతమందికి సహాయం ఐ కెన్ హెల్ప్ మై ఆఫీస్ ఎంత రాసిచా తను చేసింది మంచిపనేనన్న గర్వం, తృప్తి రావు ముఖంలో ధ్యోతకం అవుతున్నాయి.

"ట్రాస్ అదే కథ అదే గర్ల్ యూ పూల్ నిన్నూ కూడా మోసగించిందా ? ..

"నిన్నిట్రా ఒప్పదేది ?

అదేరా, ఆ లక్ష్మీబాల విషయమే, నాకు హైదరాబాద్‌లో పరిచయ మయింది. పేరు రాధ అని చెప్పుకుంది ఆరు నెలలు పనిచేసింది. జీతంకం టేపెచ్చుడబ్బు అడ్వాన్సుగా రాబట్టుకుంది తర్వాత ఒక నెల వరకు ఆఫీసుకు రాలేదు. యిన్నరోజేషనను లేదు. ఆ తర్వాత మా గుమాస్తా యిచ్చిన అడ్రసుకువెళ్లి వివారిస్తే ఆ అమ్మాయి అంతేనంటే, అందరి దగ్గరా ఆ విధంగా నాటకం ఆడి డబ్బు సంపాదిస్తుందనీ, ప్రస్తుతం అడ్రసు మార్చిందనీ, ఆమెకు ఎవ్వరూ లేరనీ, జేసాచ్చిన రకం అని చుట్టుప్రక్కలవాళ్లు చెప్పారు. ఆ తర్వాత మళ్లీ తటస్థ పడలేదు. మళ్లీ యిప్పుడు.. థీ ఎన్ స్ట్ లిటి సిమ్ గర్ల్.

"హోలో మనిషిని పోలిన మనుషులుండ వన్ను. ఈ అమ్మాయి అలాంటిది కాదు. అయి బిటీఫ్ యువ్ హాడ్ హాపీస్ట్.

"థేబి ! ఐ హేట్ వెన్ డబుల్సు

బిల్లు చెల్లించాడు రావు. హోటలు నుండి బయటపడి మెరీన్ డ్రైవ్ వైపు నడక సాగింది వారు మిత్రు లిద్దరూ. శంకరుకు కంపెనీ యివ్వటంకోసం మళ్లీ ఆఫీసుకు వెళ్లలేదు రావు.

మరునాళు లక్ష్మి వచ్చింది గిలటలైనా ఆఫీసుకు రాలేదు. "మళ్లీ ఏమైనా కాలేదు గదా. అవిడ పాపకు ఏమీ జరుగలేదు కదా. వో గాడ్ సేవ్ దట్ పూర్ గర్ల్ అని ఆలో చిస్తూ కూర్చున్నాడు రావు.

"బాబాజీ మీకో పుత్రరం యిమ్మనమని వంట్లో బాగా లేదని చెప్పి బాలమ్మా జేటీ విన్నవధ్యాహ్నమే యింటికి వెళ్లింది. అంటూ కవరందించాడు అబ్దుల్లా.

లీవ్ లెటరు అయి వుంటుంది. కొంచెం రిలీఫ్ ఫీలయ్యాడు రావు.

కవరు తెరిచి చూచాడు.

రాజీనామా పత్రం

అంటే, రాధ, లక్ష్మీబాల ఒకటేనా ?

శంకర్ చెప్పింది నిజమా ?

హారేంద్ర యసెసమెంటు కరెక్టా ?

వో నో యిట్ కాంట్ బి . !

మరి ఈ రాజీనామా దేనికి ?

పాలిపోయిన ముఖంతో కుర్చీలో జారిగిల పడ్డాడు రావు.

దివ్యశక్తి స్వరూపిణి

(5వ పేజీ తరువాయి)

కాపాయి జులుల కొట్టుల తగ్గించి యుక్తిశుక్తి శాంతిత్వనిట్లు తోచినది. అంతట ఆమె ఇంకనూ అట్లు తన సంకల్ప శక్తిని ప్రయోగించుటచే నెమ్మదిగి తన కార్యాలు కొంచెముగ కదిలింప మొదలిడగా తుదకా సర్వము పడుగ ముడుపుకొని త్వరగా చెమటిరిగి పోయి సమీ పమున గల యొక నీటి కొంపలోనికి దూకి పడి. ఈ అనుభవమునకు పూర్వము, పెనుబలు నైక్యము కాగలగుదును. అంత నీతో పిన్న వింద కొనుటకు వా కేమియుబుద్ధిలు. ఏల యన, అప్పుడు 'నేను' 'నీవే' యుదుదును. 'నేను' 'నీ' వగుటయే,—'నేను' ' నీ'తో ఐక్య మొందుటయే నేను పొందగోరు పరమావధి. తత్ప్రాప్తి యందు విజయముగాంచుటకే నా ప్రయత్నము అన్నియు నధికాధికముగా సాగుచుండుము. నేను 'నీ కంటె వేరని నుదు రాని స్థితి నాకేనాటికి అలవడునో, అట్టి శుభ దినమునకై నిరీక్షింతు చున్నాను. ఏలయన, అప్పుడు 'నేను' ''నీవే' యగుదును.

''ఇప్పటికిని, దినమునం దెన్ని సారులు నా కర్మలను నీకు అర్పణ చేయక వ్యమా రింపు చున్నానో, అట్టిది సంభవించినపు డెల్ల, వెంటనే నేను ఇట్టి దని చెప్పరానివ్యాకుల పాటునకు లోనయి నా తప్పిదమునుగుర్తించు చుందును. హృదయ మందలి బాధతో ఈ వ్యాకులపాటు శరీరమున విండ్రియుహీన్యా మగు చుండును. అంత నేను నా యొనర్చిన పనిని గురించి మననము చేయు దును అపుడు చేసోర్చిన పని హాస్యాస్పదమగును, శిశూపమ గును, దోగాన్వితమగును గన్పట్టును. అంత వేనందులకు శీఘ్రపడి, ఆ పనిని విరమించి, తుదకు నీలో మునిగి, శిశువున కుండు పూర్ణ విశ్వాసముతో అందు నమ నేను మరచి, నాలోని అహమును, నా పరిసరములందలి తప్పు గ్రహించి దానిని సవరించుకొనుటకు గానలసిన అంత స్థైర్యమిచ్చి, బలమును పొందుటకై ప్రతీక్షించు చుందును. నా తప్పులువను, నా పరిసరముల అహంకారమునకక్కటియేకదా. ఏలయన, సకల కర్మలను నం పూర్ణముగా నీ పాదపద్మములపై నిక్షేపించునపుడు, ఏ శ్వ వ మై న్న స్థితిలో వంతర్వాగముకై యున్నపని. విరత తరమను, నిష్కృష్టమైనదేనా అనూ అమభవ మిప్పుడు నేను పొంది యున్నాను.

వివిధ దివ్యామ భూతులను పుర్వక్రిందు కాని ఈ ప్రార్థనా పరంపర ఇటుపై ఏవిధంగా కొనసాగునదీ వివరించుటకు మలోక ప్రత్యేక వ్యాసమే ప్రాయవలసి వుంటుంది ప్రస్తు తానికి ఇచట గుర్తించవలసినది మాత్రం ఇట్టి దివ్యశక్తిసంపత్తితో ఆమె శ్రీ అర విందులను గతిసికొనుట పంభవించిందనేది, ఆమెను కలిసికొన్న తరువాతనే అర్థ్య పత్రికా ప్రచురణ ద్వారా తమ పందేశం లోకమునకు వెల్లడించదానికి శ్రీ అరవిందులు పూను కున్నారు. దైవయోగం చేత వెల్లటనే మొదటి ప్రపంచ మహా సంగ్రామం సంప్రాప్తించి జాగ్రా, ఆమె తన భర్త పాల్ రిచర్డ్‌తో పుదుచ్చేరి వీడి ఫ్రాన్సుకు వెడలిపో వలసి రావటం, ఆరు సంవత్సరాలకుపైగా శ్రీ అరవిందులే అపోయాయూరులై 'ఆర్య పత్రికను నిరాటంకంగా నిర్వహించి మహామహనీయ తన దర్శన వైభవమువంతనూ తద్వారమున వెల్లడించడం జరిగినది. ఇక అయుత కొత్త సందేశం కార్య రూపం ధరించవలసి ప్రారంభం కావలసి వున్నది... అందుకు ఉపకరణంగా దైవనిర్మిత మైనదైనది ఆమెయే కావునే ఆమె 1920 ఏప్రిల్ 24వ వుదుచ్చేరికి తిరిగి వచ్చేసి అచటనే శాశ్వతస్థిరనివాసీయిపోయినది. శ్రీ అర విందులకు దూరంగా, ఈ మధ్య కాలంలో ఆమె నిర్వహించినది ఆమె యోగ్యతాసంపత్తిని మరింతగా పెంపొందించిన తీవ్రతపస్సే.

అత్యాశ్చర్యకర మైన కార్యనిర్వహణా దక్షత ఆమెది. మొట్ట మొదటగా ఆమె చేపట్టినది ఆశ్రమమువున్న స్థితికరణం. అంతకు ముందు శ్రీ అరవిందుల చెంతకు కొందరు అంతే వాసులు చేరుట తప్ప ఆశ్రమమని చెప్పుకో దగిన దేమియూ అచట లేదు శ్రీ అరవిందుల స్థాన పాదాలకు పైకముగా తగిన వసతులు మృగ్యం. శ్రీ మాత వచ్చుటయే తడవుగా తమ మొదటే శ్రీ అరవిందులు, పిమ్మట తక్కిన అంతేవాసుల శౌకర్యములట్టి విశేష శ్రద్ధ వహించినది త్వరిత గతిని ఆశ్రమం ఒక విమాత్మ పద్ధతిలో రూపొంద సాగినది అధ్యాత్మికముగనూ లౌకికముగనూ కూడ ఆశ్రమ వాసు లెల్లరకూ ఆమె మాతృస్థానం వహించినది. శ్రీ మాత అనియే శ్రీ అరవిందులు గూడ ఆమెను గురించి ప్రస్తావించెడివారు. యోగ సాధనలో, ముఖ్యముగ సాధకులకు తోడ్పడు విషయమున, ఆమె మండే తాను చేపట్టుకొనినది కలదని శ్రీ అరవిందు లొక సందర్భంలో వక్కాణించారు. మహేశ్వరి, మహాకాళి, మహాలక్ష్మి, మహా సరస్వతి అనెడి విభూతి విశ్లేషణములు ఆమెలో ఆయువకు పొడ గట్టినవి. ఆమెను ఉద్దేశించియే 'శ్రీ మాత యను మహాగంభీరమైన ఒక చిన్న పాత్రమును ఆయువ రచించుటయూ జరిగినది.

అది మానవ విజ్ఞాన చేతనను క్రిందికవత రింప జేయుటకుగా శ్రీ అరవిందులు పూర్ణ యోగ ప్రభావ లక్ష్యము? ఈ సాధనక్రమ ములో, అతి మా న వ మ ము వ కు పరిపాదులోనిదగు అధిమానస(సూపర్‌మైండ్) సంసిద్ధిని శ్రీ అరవిందులు 1926 నవంబరు 24వ పొందుట సంభవించినది. వాటి మం డియు తన తమ్మును మరింత తీవ్రతరం చేయు విధిత్వమై ఆయువ శిష్యులకు సైతం దర్శనమీయుని వికాసతావస్థలోనికి వెళ్లి పోయారు. సంవత్సరమునకు వాలుగుసార్లు యుములు మాత్రమే దర్శనం కాని, శ్రీమాత దాతా, అమెదినం ఆయువతో వారి అను బంధం కొనసాగుతూనే వచ్చినది. సాధనకు సంబంధించి శిష్యులు ప్రాసించిన ప్రశ్నలకు 'సమగ్రముగ సమాధానములు' తిరిగి సంపుతూ కూర్చుతూనాళ్ళనుబట్టి సంబంధించిన లక్షణము ప్రత్యక్ష నిదర్శనమే.

వివరణల నిమ్మంటలో ఆయువ తద్వారా లోకమునకు అందించినారు.

జీవితమును త్రోసి పుచ్చని పద్ధతులో పూర్ణయోగాభ్యాసం కొనసాగుతున్నది శ్రీ అరవిందులు బోధించినది. ఈ అభ్యాసము సజాతనే శ్రీ మాత తొలుత ఆశ్రమవాసు లకు రూపొందించినది. ఆశ్రమ జీవితం అన్ని విధములా స్వయం పోషణమునకు శ్రద్ధ వహించినది. ఆశ్రమమునకు కావలసిన పకల వస్తు సామగ్రి ఆశ్రమమునందే ఉత్పత్తి కావాలి. ఆశ్రమ సంబంధి యగు కార్యకలాపమంతయూ ఆశ్రమ సభులచేతనే నిరాహించ బడాలి. కాయిక పరిశ్రమ కూడా ఉత్పత్తోత్పన్న ధైర్య ప్రార్థనయే. ఈ పని లలో పాల్గు తున్నవారు అనుభవి వి కేవ. అంతయూ ఎరవు పని త్రవ్వెవ మాత్ర కార్యమే. ఆశ్రమ వాసు లివ్వరికీ, 'నా' అనునది కేదు. అంతయూ మాత్ర సంపదయే. అందరూ ఆ సంపదముల నిందులలో భాగస్వాములే. శ్రీ మాతకు సర్వసమర్పణం వారి వంతు. వారి యోగక్షేమ ముల బాధ్యత వహించడం శ్రీ మాత వంతు. శ్రీ మాత ఆమ శానమను ఎనుసరించియే ఆశ్రమంలో ప్రతి విధ్య పని కొనసాగుతుంది. సర్వమూ ఈశ్వరునిదే యనెడి అక్కడ కుదు ర్చుటకు ఇంత కంటె ఉత్తమోపాయం మరి ఏమున్నదంటుంది? స్వయం పోషణమైన ఒక చిన్న పల్లెటూరిమను లోలేవది శ్రీఅర విందోద్యమ పరిణామ పరిణతి ఆదర్శ ప్రాయమైన వక్కని వాతావరణంలో పెంచాలి శ్రీమాతచే తీర్చి దిద్ద బడిన ఆశ్రమ వాతావరణం కంటె ఆదర్శప్రాయ మైనది మరి ఏమున్నదంటుంది? కావునే శ్రీవిద్యా శిక్షణము గురించిన శ్రీ అరవిందుల ఆశయాను సారంగా ఆశ్రమ వాసుల పిల్లలకు శిక్షణా కాలాలు కల్పించే కార్యక్రమం శ్రీమాత చేపట్టింది వ్యవస్థిత వికాస శిక్షణ మని ఇచట అనుసరించబడు శిక్షణ విధానానికి పేరు. జాతిలోకులు తమ వివర్గాలి విశేషములను కరించి, సేవ్యగ, గురువుల వక్షవేక్షణ క్రింద తమకు తామే క్షేత్ర సమర్పణ మొనర్చు కుంటూ దైత్యాత్మ వికాస పూర్ణత్వమైన మన: ప్రాణ శరీర చేతన వికాస సమగ్రతను సాధించుకోటం ఈ విధాన ల